

Woryty 79G, 11-036 Gietrzwałd

Warszawa, 9 marca 2022 r.

Prezydent Torunia
Pan Michał Zaleski

Przewodniczący Rady Miasta Torunia
Pan Marcin Czyżniewski

PETYCJA

**w sprawie upamiętnienia wydarzenia historycznego
w przestrzeni publicznej Torunia przez nadanie imienia „Unii Hadzieckiej”
ulicy lub jednemu z rond, placów lub skwerów**

Zjednoczenie Chrześcijańskich Rodzin działając na podstawie ustawy o petycjach wnosi o:

- **nadanie imienia „Unii Hadzieckiej” ulicy lub jednemu z rond, placów lub skwerów w przestrzeni publicznej Torunia oraz wystawienie stosownej tablicy informacyjnej o tym historycznym wydarzeniu jako gestu solidarności z obywatelami Ukrainy walczącymi z agresją wojsk Władimira Putina.**
- **rozpoznanie petycji łącznie z petycją posel na Sejm RP Iwony Michałek oraz radnego Dariusza Mądrzejewskiego, w której w/w zaproponowali nadanie jednej z toruńskich ulic imienia „Bohaterów Ukrainy”.**

UZASADNIENIE

Polskie Radio Pomorza i Kujaw podało, że poseł na Sejm RP Iwona Michałek oraz radny Dariusz Mądrzejewski zaproponowali nadanie jednej z toruńskich ulic imienia Bohaterów Ukrainy. W przekonaniu Zjednoczenia Chrześcijańskich Rodzin intencje polityków Porozumienia Jarosława Gowina są słuszne, ale sama propozycja nazwy proponowanej przez Porozumienie jest kontrowersyjna. Zatem ZChR proponuje, aby w przestrzeni publicznej Torunia upamiętnić ważne i wymienione wyżej wydarzenie historyczne, które nie tylko jest gestem solidarności, ale posiada ważny walor edukacyjny.

24 lutego 2022 roku na rozkaz Władimira Putina wojska rosyjskie napadły na Ukrainę. W trakcie walk agresorzy dokonują aktów ludobójstwa. Ważne są zatem nawet małe gesty solidarności. Warto dodać, że tysiące przedstawicieli polskiej mniejszości narodowej m.in. z terenu byłych województw lwowskiego, stanisławowskiego, wołyńskiego i tarnopolskiego II RP walczy w związku ze swoim obywatelstwem w Siłach Zbrojnych Ukrainy z rosyjskim najazdem.

Unia Hadziacka z 16 września 1658 roku przewidywała przekształcenie Rzeczypospolitej Obojga Narodów w unię trzech równorzędnych podmiotów prawnych (państw): Korony, Wielkiego Księstwa Litewskiego i Wielkiego Księstwa Ruskiego utworzonego z województw kijowskiego, braclawskiego i czernihowskiego (wcześniej, od unii lubelskiej, stanowiących część Korony). Konsekwencją unii było traktatowe ustanowienie odrębnych urzędów dla Rusi (stworzono funkcje marszałka ruskiego, obok marszałka koronnego i litewskiego, hetmana ruskiego, kanclerza ruskiego i inne stanowiska analogiczne do istniejących w pozostałych dwóch członach federacji), dopuszczenie posłów ruskich do Sejmu, a biskupów prawosławnych do Senatu. Państwo to miało posiadać własne wojsko, własny skarb, własne ministerstwa i urzędy, pod zwierzchnictwem hetmana z własnego wyboru. Szlachta wszystkich trzech państw miała

wybierać wspólnie króla i wysyłać posłów na sejm walny. Unia brzeska miała zostać wykluczona na terenie Księstwa Ruskiego; wyższe duchowieństwo prawosławne otrzymało uprawnienia równające je z łacińskim, między innymi prawo zasiadania w Senacie; zastrzeżono, że w województwie kijowskim urzędy senatorskie zarezerwowane są dla prawosławnych, zaś w braclawskim i czernihowskim obowiązywać ma alternata na przemian z katolikami. Tysiąc Kozaków (starszyny kozackiej) otrzymało nadanie praw szlacheckich jednorazowo, a stu Kozaków (z każdego pułku kozackiego) zatwierdzonych przez hetmana miało z rąk króla otrzymywać szlachectwo corocznie. Postanowienia unii obejmowały również przyjęcie do etatowego rejestru kozackiego 30 tysięcy Kozaków (tekst ugody dawał możliwość zwiększenia liczby jako Wielmożny Hetman Zaporoski na Regestrze poda), a także powrót szlachty (polskiej i ruskiej) do jej majątków na Ukrainie naddnieprzańskiej.

Unia Hadziacka stanowiła międzynarodowoprawne przekreślenie ugody perejasławskiej (zawartej między Radą Kozacką i Bohdanem Chmielnickim a Wasylem Buturlinem, występującym jako pełnomocnik cara Aleksego I), na mocy której Ukraina została poddana władzy carskiej.

Unię zatwierdził Sejm Rzeczypospolitej i zaprzysiął (ratyfikował) król Jan II Kazimierz Waza. W konsekwencji unii wojsko kozackie przeszło na stronę Rzeczypospolitej i 8 lipca 1659 roku, pod buławą Iwana Wyhowskiego, pokonało próbującą interweniować zbrojnie na Ukrainie naddnieprzańskiej armię moskiewską w bitwie pod Konotopem. Przeciwdziałanie Rosji – doprowadzenie do buntu miejscowego chłopstwa ruskiego, tak zwanej czerni, w którym zginął Jerzy Niemirycz (kanclerz ruski) i został obalony hetmanat Iwana Wyhowskiego, co sprawiło, że unia hadziacka ostatecznie nie weszła w pełni w życie (mimo obowiązywania części jej postanowień w latach 1658–1659).

Dzisiaj Siły Zbrojne Ukrainy walczą z agresją Rosji na terenie m.in. byłego województwa czernihowskiego i ponownie pod Konotopem. Z punktu widzenia wyraźnych gestów solidarności z Ukrainą w czasie próby, a także z szacunku dla milionów mieszkańców tego państwa – ofiar agresji Federacji Rosyjskiej - podkreślenie wagi historycznej współpracy między Polakami a Ukraińcami ma ważny walor edukacyjny i moralny.

Liczymy na szybkie rozpoznanie naszej petycji.

Z poważaniem

**Sekretarz Generalny ZChR,
radna Sejmiku Województwa Śląskiego V kadencji**

Monika Socha - Czyż

Monika Socha-Czyż
www.monika-czyz.pl

Do wiadomości:

1. Poseł na Sejm RP Pani Iwona Michałek
2. Rady Rady Miasta Torunia Pan Dariusz Mądrzejewski

